

Vedelkütuse seaduse muutmise seadus

Vedelkütuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „biokütuse“ sõnadega „ja kestlike lennukikütuste“;

2) seadust täiendatakse paragrahviga 1¹ järgmises sõnastuses:

„§ 1¹. Pädev asutus

(1) Transpordiamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 11 mõistes ning ta koordineerib määrusest tulenevate kohustuste täitmist õhusõiduki käitaja ja lennuvälja käitaja tegevust puudutavates küsimustes.

(2) Keskkonnaamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 11 mõistes ning ta koordineerib määrusest tulenevate kohustuste täitmist lennukikütuse tarnija tegevust puudutavates küsimustes.“;

3) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktidega 18 ja 19 järgmises sõnastuses:
„18) kestlikud lennukikütused on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405, milles käsitletakse võrdsete võimaluste tagamist kestliku lennutranspordi jaoks (ELT L, 31.10.2023), artikli 3 punktis 7 määratletud kestlikud lennukikütused;
19) lennukikütuse tarnija on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 3 punkti 19 kohane lennukikütuse tarnija, kes tarnib Eestis asuvas liidu lennujaamas õhusõiduki käitajale ärilise lennutranspordi lennu tarbeks lennukikütust.“;

4) seaduse 1¹. peatüki pealkirja täiendatakse pärast sõna „BIOKÜTUSE“ sõnadega „JA KESTLIKE LENNUKIKÜTUSTE“;

5) paragrahvi 2¹ pealkirja täiendatakse pärast sõna „biokütuse“ sõnadega „ja kestlike lennukikütuste“;

6) paragrahvi 2¹ täiendatakse lõigetega 1² ja 1³ järgmises sõnastuses:
„(1²) Kestlike lennukikütuste tarnimisel ja tankimisel peab lähtuma Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisas kehtestatud kestliku lennukikütuse osakaalu nõudest. Kestliku lennukikütuse osakaalu nõuet ei rakendata kütuse puhul, mis on tarbimisse lubatud vedelkütusevaru seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud juhul ja hädaolukorra seaduse § 18³ lõikes 1 või 2 sätestatud otsustuse alusel.

(1³) Lennukikütuse tarnija, kellel on tekkinud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisas kehtestatud kestlike lennukikütuste miinimumosakaalu suhtes kehtestatud kohustuste täitmisel puudujääk, peab tarnima järgmisel aruandeperioodil turule lisaks asjaomase aruandeperioodi kohustuslikule lennukikütuse kogusele ka kütusekoguse, mis on võrdne selle puudujäägiga, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 12 lõike 8 kohast erandit sünteetiliste kütuse osas.“;

7) paragrahvi 2¹ lõige 8 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) kütuse puhul, mis on tarbimisse lubatud vedelkütusevaru seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud juhul ja hädaolukorra seaduse § 18³ lõikes 1 või 2 sätestatud otsustuse alusel“;

8) paragrahv 2³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2³. Biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamine

(1) Käesoleva seaduse § 2¹ lõigetes 1 ja 1² sätestatud kohustuse täitmiseks säilitavad biokütuse tarnija ja kestliku lennukikütuse tarnija tarbimisse lubatud biokütuse ja kestliku lennukikütuse kohta teabe, mis võimaldab kontrollida kütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavust kogu tarneahela ulatuses. Teavet säilitatakse vähemalt viis aastat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave biokütuste säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamisel peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) biokütuse kogus tuhandetes liitrites 15 °C juures ja gigadžaulides;
- 2) biokütuse tüüp;
- 3) biokütuse tooraine;
- 4) biokütuse tootmisviis;
- 5) tooraine lähteriik;
- 6) biokütuse ostmise koht riigi täpsusega;
- 7) käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud meetod, mida kasutati biokütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamiseks;
- 8) süsinikumahukus väljendatuna grammides süsinikuekvivalenti megadžauli kohta.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamisel peab sisaldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 10 loetletud andmeid.

(3) Biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavust tõendatakse ühte või mitut järgmist meetodit kasutades:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 alusel tunnustatud vabatahtlik skeem;
- 2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi skeem;
- 3) skeem, mille kujundamise aluseks on kolmanda riigiga sõlmitud Euroopa Komisjoni tunnustatud kahe- või mitmepoolne leping.

(4) Biokütuse tarnija ja kestliku lennukikütuse tarnija tagavad kütuse käitlemisel, et toimib massibilansi süsteem, mis võimaldab korraldada sellise saadetise segamist, mis sisaldab erinevatele biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavat toorainet või kütust (edaspidi *segu*), ja omavahelist segamist ning sellise segamise üle arvestuse pidamist. Segu puhul peab olema tagatud teave iga segu sisaldusse kuuluva saadetise biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse ja saadetise koguse kohta. Segust võib väljastada samas koguses ja samadele biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavat saadetist, nagu seda on segusse lisatud.

(5) Massibilansi süsteemi kasutamine peab tagama kogu tarneahela ulatuses biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse kohta teabe edastamise järelevalveasutusele ja sõltumatule audiitorile.“;

9) paragrahvi 2⁵ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud auditeerimise nõudeid kohaldatakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 käsitletud kestlike lennukikütuste aruandlusele.“;

10) paragrahvi 20 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 20 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) Transpordiamet.“;

12) paragrahvi 20 lõige 2 ja lõike 3 punkt 5 ning paragrahvi 35 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 20 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Keskkonnaameti pädevusse kuulub:

1) kütusemahuti registreerimise kohustuse täitmise kontroll;

2) käesoleva seaduse §-s 2¹ sätestatud kohustuse ja §-s 2⁴ nimetatud aruande esitamise kohustuse täitmise ja aruande käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavuse kontroll;

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 sätestatud lennukikütuse tarnija aruandluse nõuetele vastavuse kontroll.“;

14) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Transpordiameti pädevusse kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 sätestatud õhusõiduki käitaja kestlike lennukikütuste kasutamise ja aruandluse ning lennuvälja käitaja kestlike lennukikütuste kättesaadavuse tagamise kohustuse täitmise kontroll.“;

15) paragrahvis 25 asendatakse tekstiosa „640 eurot“ tekstiosaga „32 000 eurot“;

16) seadust täiendatakse §-dega 33³–33⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 33³. Kestlike lennukikütuste miinimumosakaalu nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 sätestatud kestlike lennukikütuste miinimumosakaalu suhtes kehtestatud kohustuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda ja mitte rohkem kui neli korda suurem kui tavapärase lennukikütuse ja kestliku lennukikütuse tonni keskmise aastahinna vahe, korrutatuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisas osutatud miinimumosakaalu nõuetele mittevastavate lennukikütuste kogusega tonnides.

§ 33⁴. Kestlike lennukikütuste omaduste või päritolu kohta esitatud teabe nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 9 lõikes 2 ja artiklis 10 sätestatud kestlike lennukikütuste omaduste või päritolu kohta esitatud eksitava või ebatäpse teabe eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda ja mitte rohkem kui neli korda suurem kui tavapärase lennukikütuse ja kestliku lennukikütuse tonni keskmise aastahinna vahe, korrutatuna nende lennukikütuste kogusega tonnides, mille kohta eksitavat või ebatäpset teavet esitati.

§ 33⁵. Kestlike lennukikütuste tankimiskohustuse nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 5 sätestatud kestlike lennukikütuste tankimiskohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda suurem ja mitte rohkem kui neli korda kui lennukikütuse tonni keskmine aastahind, korrutatuna tankimata jäänud kütuse aastase üldkogusega tonnides.“;

17) paragrahvi 35 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:
„6) Transpordiamet.“;

18) paragrahvi 35 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „, 33¹ ja 33²“ tekstiosaga „, ja 33¹, 33², 33³, 33⁴ ja 33⁵“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, „.....“2025. a

Algatab Vabariigi Valitsus
„.....“2025. a